

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ**

ІНСТИТУТ Управління, технологій та права

ФАКУЛЬТЕТ «Управління та технологій»

КАФЕДРА «Бізнес-логістики та транспортних технологій»

Затверджую

Завідувач кафедри БЛТТ

 О.І. Петренко

Протокол №7 від 26 «лютого» 2025р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна	Тарифи та збори на транспорті
Викладач	 Шкурко Єлізавета Леонідівна, старший викладач
Контактний телефон	+380679708534
E-mail	yelizaveta.shkurko2021@gmail.com
Персональний сайт викладача (сторінка на сайті кафедри)	http://duit-fut.com.ua/kafedra-biznes-logistyky-ta-transportnyh-tehnologij/vykladatskyj-sklad-kafedry-biznes-logistyky-ta-transportnyh-tehnologij/shkurko-yelizaveta-leonidivna/
Офіційна назва освітньої програми	Логістика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Мета дисципліни	засвоєння знань з формування тарифної політики на всіх видах транспорту та методик встановлення зборів на транспорті

Назва навчальної дисципліни	Тарифи і збори на транспорті
Статус	Вибіркова
Рівень вищої освіти	I-бакалаврський
Кількість кредитів (годин)	4 кредити (120 годин)
Види та кількість аудиторних занять	Лекції – 20 годин Практичні заняття – 24 годин
Мова викладання	Українська мова
Інформація про консультації	Четвер з 12.00 до 14.00 аудиторія 705, П'ятниця з 12.00 до 14.00 аудиторія 705.
Інформація про викладача	Шкурко Єлізавета Леонідівна Ст. викладач кафедри БЛТТ Наукові інтереси – робота портів та діяльність флоту, перевезення річковим та морським транспортом, тарифоутворення на транспорті, інформаційні технології на транспорті, внутрішньоводне сполучення, мультимодальні перевезення з використання водного транспорту, підготовка фахівців з транспортних технологій (на морському та річковому транспорті), інноваційні технології на транспорті, перевантажувальна інфраструктура на транспорті Контактна інформація – моб. +380679708534 e-mail: yelizaveta.shkurko2021@gmail.com
Чому це потрібно вивчати?	Вивчення дисципліни дозволить майбутнім фахівцям орієнтуватися у використанні теоретичних основ цінової політики на транспорті; виконувати економічні розрахунки щодо формування тарифів та встановлення зборів на транспорті; проводити аналіз чинників, які впливають на тарифи і збори; використовувати математичні методи та моделі для вирішення задач на транспорті.
Пререквізити	«Загальний курс транспорту», «Транспортні засоби»
Постреквізити	«Транспортно-експедиторська діяльність», «Взаємодія видів транспорту», «Інформаційні системи та технології на транспорті», «Організація і технологія міжнародних перевезень»
Загальні компетентності	ЗК1 – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

	<p>ЗК2 – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;</p> <p>ЗК6 – здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК9 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;</p> <p>ЗК10 – здатність до проведення досліджень на відповідному рівні</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>ФК2 – здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;</p> <p>ФК16 – здатність аналізувати економічний, інноваційний, маркетинговий та експортний потенціал підприємства та розробляти напрями і інструментарій його розвитку з урахуванням галузевих особливостей</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторія згідно розкладу.</p> <p>Мультимодальний проєктор, переносний екран, вільна мережа wi-fi, електронні ресурси бібліотеки ДУІТ (https://library.duit.in.ua).</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Ціноутворення в системі транспортного обслуговування</p> <p>Тема 2. Транспортні тарифи на вантажні та пасажирські перевезення автомобільним транспортом</p> <p>Тема 3. Особливості формування тарифів на вантажні та пасажирські перевезення авіакомпаніями</p> <p>Тема 4. Вантажні та пасажирські тарифи і збори на залізничному транспорті</p> <p>Тема 5. Міжнародні транспортні тарифи</p> <p>Тема 6. Тарифи та збори на транзит та транспортування енергоносіїв</p> <p>Тема 7. Тарифи на вантажні перевезення на водному транспорті</p> <p>Тема 8. Збори з суден внутрішнього плавання</p> <p>Тема 9. Система цін і умов здійснення перевезень водним транспортом</p> <p>Тема 10. Контролінг тарифів на перевалку вантажів у морських портах України</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 4 – демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН5 – описувати зміст функціональних сфер</p>

	діяльності організації ПРН13 – спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.																				
Політика дисципліни	<p><i>Щодо дедлайнів та перескладання</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку («мінус» 5%). Перескладання модулів відбувається за узгодженістю із викладачем.</p> <p><i>Щодо академічної доброчесності</i> усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати, РГР), перевіряються на наявність плагіату згідно з Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ (http://surl.li/ahttx). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до Кодексу про академічну доброчесність (http://surl.li/ahttu). Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені.</p> <p><i>Щодо відвідування</i> Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.</p>																				
Форми поточного та підсумкового контролю	<table> <tr> <td>Поточний контроль:</td><td>40 ... 70 балів</td></tr> <tr> <td>Модуль 1</td><td>20 ... 35 балів</td></tr> <tr> <td>Відвідування занять та виконання завдань</td><td>5 ... 10 балів</td></tr> <tr> <td>МКР1</td><td>10 ... 15 балів</td></tr> <tr> <td>Тестування за темами</td><td>5 ... 10 балів</td></tr> <tr> <td>Модуль 2</td><td>20 ... 35 балів</td></tr> <tr> <td>Відвідування занять та виконання завдань</td><td>5 ... 10 балів</td></tr> <tr> <td>МКР2</td><td>10 ... 15 балів</td></tr> <tr> <td>Тестування за темами</td><td>5 ... 10 балів</td></tr> <tr> <td>Підсумковий контроль: залік</td><td>20... 30 балів</td></tr> </table>	Поточний контроль:	40 ... 70 балів	Модуль 1	20 ... 35 балів	Відвідування занять та виконання завдань	5 ... 10 балів	МКР1	10 ... 15 балів	Тестування за темами	5 ... 10 балів	Модуль 2	20 ... 35 балів	Відвідування занять та виконання завдань	5 ... 10 балів	МКР2	10 ... 15 балів	Тестування за темами	5 ... 10 балів	Підсумковий контроль: залік	20... 30 балів
Поточний контроль:	40 ... 70 балів																				
Модуль 1	20 ... 35 балів																				
Відвідування занять та виконання завдань	5 ... 10 балів																				
МКР1	10 ... 15 балів																				
Тестування за темами	5 ... 10 балів																				
Модуль 2	20 ... 35 балів																				
Відвідування занять та виконання завдань	5 ... 10 балів																				
МКР2	10 ... 15 балів																				
Тестування за темами	5 ... 10 балів																				
Підсумковий контроль: залік	20... 30 балів																				
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ																					
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).																					

Підсумкові бали навчальної дисципліни (60....100 балів)	=	Загальна кількість балів поточного контролю (40.... 70 балів)	+	Кількість балів за підсумковим контролем (20 30 балів)
---	---	---	---	---

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка			Пояснення
Оцінка в балах	за національною шкалою	Оцінка	
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки

0-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
------	--	---	---

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Обов'язкова

1. Закон України «Про транспорт»//Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, №51, ст.446 URL: <http://zakon4rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>.
2. Лаврова Ю.В. Маркетинг. Класичні положення і особливості застосування на транспорті: конспект лекцій/ Ю. В. Лаврова. Харків: Изд-во ХНАДУ, 2012. 227 с.
3. Нагорний Є.В. Комерційна робота на автомобільному транспорті: конспект лекцій. Харків: ХНАДУ, 2007. 295 с.
4. Яцківський Л.Ю. Загальний курс транспорту: навчальний посібник. К.: Арістей, 2007. 485 с.

Додаткова

1. Будник В.А., Шкурко Є.Л. Контролінг тарифів на перевалку вантажів у морських портах України. Харків: Проблеми економіки. 2014.
2. Дейнека О. Г., Божок А. Р. Удосконалення цінової політики залізничного транспорту як фактор максимальної реалізації транзитного потенціалу України. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2010. №31. С.18-21.
3. Думанська К.С. Механізм визначення транспортних тарифів як один з аспектів підтримки вітчизняної інфраструктури. Економічний простір. 2010. №41. С. 50-58.
4. Кібік О.М. Теорія і методологія ціноутворення в морських торговельних портах: монографія. Одеса: ОНМУ, 2005. 282 с.
5. Липинська О.А. Теоретичні аспекти формування тарифів в портовій діяльності: збірник наукових праць. 2012.
6. Онешко С.В., Зданевич Д.А. Ресурси стивідорної компанії як об'єкт контролінгу. Вісник економіки транспорту і промисловості № 67, 2019. С. 57-69.
7. Онешко С.В., Попов І.І. Контролінг економічної безпеки підприємств портової діяльності. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2019. №65. С. 39-51.
8. Панасюк І.П. Вплив тарифної політики на ефективність діяльності авіакомпанії. Економіка. Фінанси. Право. К., 2013. № 9/1. С. 38-43.
9. Рябоволенко Н.В. Контролінг портових зборів у морських портах України. Проблеми економіки транспорту. 2017. Вип. 14. С. 88-96.

10. Сорока В.С., Кравець О.М. Приклад формування тарифної системи автотранспортного підприємства в умовах міжнародних перевезень. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2011. №1(53). С. 177-182.
11. Ціпура В.Л. Класифікаційні ознаки тарифів. Економічний вісник Донбасу №1(19), 2010. С. 88-94.
12. Шкурко Є.Л. Основний методичний інструментарій функціонування контролінгу доходів морських портів України. Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. К.:НДЕІ, 2014. Вип.6 (157). С.201-204.
13. Шкурко Є.Л. Особливості формування тарифів в портовій діяльності. Збірник тез 18-ої науково-методичної конференції викладачів, аспірантів та студентів, (Київ, 24-28 березня 2014 р.). К.: КДАВТ, 2014. С. 50-51.
14. Шкурко Є.Л. Особливості формування тарифної політики морських портів України. Економіко-екологічні проблеми розвитку транспортної галузі в сучасних умовах: тези доповідей між нар. наук.-практ. конф. К.: КДАВТ, 2014. С. 38-40.
15. Шкурко Є.Л. Ефективність системи контролінгу доходів морських портів України. Збірник тез 19-ої науково-методичної конференції викладачів, аспірантів та студентів, (Київ, 23-27 березня 2015 р.). К.: КДАВТ, 2015. С. 67-68.
16. Шкурко Є.Л. Стратегії розвитку морських портів України. Збірник тез 20-ої науково-методичної конференції викладачів, аспірантів та студентів, (Київ, 29-31 березня 2016 р.). К.: КДАВТ, 2016. С. 73.
18. Шкурко Є.Л. Конкурентоспроможність морських портів України за рахунок тарифної політики. Матеріали ХХІ науково-практичної конференції викладачів, аспірантів, студентів КДАВТ. К.: КДАВТ, 2017.
19. Шкурко Є.Л. Знижки на нові категорії суден при проходженні Суецького каналу. Збірник наукових праць за матеріалами Науково-методичної конференції ДУІТ. Київ: ДУІТ, 2018. с. 450-452.
20. Шкурко Є.Л. Реформування системи портових зборів як інструмент логістичних систем. Транспорт і логістика: проблеми та рішення: зб. наукових праць за матеріалами VIII-ї Міжн. науково-практичної конференції Сєверодонецьк – Одеса – Вільнюс – Київ, 23-25 травня 2018 року. Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, Одеський національний морський університет. Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2018. с.306-310.
21. Шкурко Є.Л. Проблеми розвитку річкової логістики в Україні. Збірник наукових праць IX-ої Міжнародної науково-практичної конференції «ТРАНСПОРТ І ЛОГІСТИКА: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ» Сєверодонецьк – Одеса – Вільнюс – Київ, 22-24 травня 2019 року. Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, Одеський національний морський університет. Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2019. с.195-198.
22. Шкурко Є.Л., Матвейчик М.О. Основні параметри конкурентоспроможності порту Чорноморськ в рамках транспортно-логістичного проекту «Один пояс, один шлях». Збірник наукових праць IX-ої Міжнародної науково-практичної конференції «ТРАНСПОРТ І ЛОГІСТИКА: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ» Сєверодонецьк – Одеса – Вільнюс – Київ, 22-24

травня 2019 року. Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, Одеський національний морський університет. Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2019. с.190-193.

23. Шкурко Є.Л. Підвищення ефективності зернових перевезень за рахунок поповнення рухомого складу. Збірник тез науково-практичної конференції студентів, аспірантів і викладачів ДУІТ. Київ, 2019. с. 627 – 629.

24. Шкурко Є.Л., Матвейчик М.О. Шляхи підвищення конкурентоспроможності порту Чорноморською Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «ВОДНИЙ ТРАНСПОРТ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ» 16-17 травня м. Київ. Київ, 2019. с. 290 – 292.

25. Шкурко Є.Л., Юрцева О.С. Проблеми та перспективи розвитку морських контейнерних перевезень в період пандеміологічної ситуації у світі/ X всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Проблеми і перспективи розвитку транспорту». Збірник тез доповідей. Одеса: Вид-во ОНМУ, 2021. с. 86-88.

26. Шкурко Є.Л., Безклубна Н.Л., Юрцева О.С. Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку ринку перевезень тарно-штучних вантажів в Україні. Журнал «Науковий огляд». №1(81). Київ. 2022. с.6-17.

27. Петренко О.І., Шкурко Є.Л., Потаповська М.О. Можливості застосування кластерного підходу до організації мультимодальних перевезень. Збірник наукових праць Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». №1(57). Київ. 2022.

28. Збірник тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги. К.: ТОВ «Інпрес», 2009. 198 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України / Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.asmap.org.ua>.

2. Верховна Рада України / Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>.

3. Державна служба України з безпеки на транспорті / Офіційний веб-сайт. URL: <https://www.dsbt.gov.ua>.

4. Міністерство інфраструктури України / Офіційний веб-сайт. URL: <https://mtu.gov.ua>.

5. Офіційний веб-сайт Укрзалізниці. URL: <https://www.uz.gov.ua>.

6. Порти України. URL: <https://ports.ua>.

7. Адміністрація морських портів України/Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.uspra.gov.ua>.

8. Державне підприємство обслуговування повітряного руху України/ Офіційний веб-сайт. URL: <https://uksatse.ua>.

9. Міністерство енергетики України/Офіційний веб-сайт. URL: <http://mpe.kmu.gov.ua>.

10. Оновлена транспортна стратегія України. Напрямки політики на період до 2030 року. URL: https://mtu.gov.ua/files/strategy_ukr.pdf.

11. Міжнародний морський журнал «Судноплавство». URL: <https://ua.sudohodstvo.org/>
12. Галузеве видання для спеціалістів залізничного транспорту «Railway Expo. International project».
13. Інформаційний сервіс «Вантажні перевезення в Україні». URL: <https://ukrvantage.com/>
14. АРТ-ПОРТ. Комплекс галузевих рішень. URL: <http://artport.pro>.